

ENSV TEATAJA

27. septembril

Nr. 14

1940

II.

- Art. 136. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Rahvakomissaride Nõukogu ja Eesti-
maa Kommunistliku (enamlaste) Partei Keskkomitee otsus riiklike
ettevõtete ning asutiste töölistele ja ametnikele töötasu tõstmise kohta.
137. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus kesk- ja kutsekoolides õppemaksu
kaotamise kohta.
138. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus stipendiumide sisseseadmise kohta
Tartu Ülikoolis, Tallinna Tehnikaülikoolis, Tallinna Konservatoo-
riumis, Jaan Koort'i nimelises Riigi Rakenduskunstikoolis ja Konrad
Mägi nimelises Riigi Kõrgemas Kunstikoolis.
139. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Keilas Ferdinand Kalmi õigusjärg-
lastele kuuluva maa-ala sundvõõrandamise kohta.
140. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus käitiste ja asutiste juures asutatud
tööliste ja teenijate abistamise ja hoiukapitalidest summade väljamaks-
mise kohta.
141. Määrus Maanteede Valitsuse moodustamise kohta Siseasjade Rahvakomissa-
riaadi juurde.
142. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Töö Rahvakomissariaadi juurde Pal-
kade korraldamise osakonna moodustamise kohta.
143. Linnades ja tööstuskeskustes järelevalvele võetud majade järelevaatajate üles-
annete ja õiguste juhend.
144. Kalurite tööõnnetuste vastu kindlustamise seaduse rakendamise juhendid.

III.

145. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Viljandi Ringkonnakohtu abiproku-
rüri Aleksander Buldas'e ametist vabastamise kohta.
146. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 43.

II.

136. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (enamlaste) Partei Keskkomitee otsus riiklike ettevõtete ning asutiste tööliste ja ametnikele töötasu tõstmise kohta.

25. septembril 1940.

Tööstuse ning suurkaubanduse natsionaliseerimisega ning kapitalistlike ettevõtete üleminekuga riigi omanduseks — kogu rahva varaks, on loodud materiaalne alus sotsialistliku tööstuse võimsale arengule ning produktiooni tõusule ja kauba käibele.

Töö produktiivsuse edasiseks stimuleerimiseks riigi ettevõteteis, töötava rahva materiaalse ja kultuurse heaolu tõstmiseks Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Rahvakomissaride Nõukogu ning Eestimaa Kommunistliku (enamlaste) Partei Keskkomitee otsustavad:

1) 1940. aasta 16-dast septembrist tõsta töötasu riiklike ettevõtete ja nõukogude asutiste tööliste ja teenijaile järgmiselt:

- a) tööstusettevõtete, transpordi, side, ehituse ja kommunaalmajanduse töölistele, keskmiselt 45%;
- b) alg- ja keskkoolide õpetajatele 40%;
- c) kõrgema kooli õppejõududele 40%;
- d) agronoomidele 40%;
- e) arstidele maal 40%;
- f) arstidele linnades 30%;
- g) keskmisele ja nooremale meditsiinilisele personaalile 40%;
- h) riiklike ettevõtete ja nõukogude asutiste inseneridele, tehnilisele personaalile ja teenijaile 30%.

2) Töötasu tõstmise teostamine üksikutes rahvamajanduse harudes, riiklikes ettevõtetes ja asutistes panna Vabariigi Rahvakomissaridele ja viia läbi hiljemalt 1940. aasta 30. septembriks.

3) Kohustada Vabariigi Rahvakomissare kindlustama uute töötasude väljaarvestamist ja ümberarvestamist töölistele ja riiklike ettevõtete ning nõukogude asutiste teenijaile arvates 1940. aasta 16. septembrist.

4) Kohustada ENSV Töö Rahvakomissari kontrollima käesoleva otsuse teostamist.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Eestimaa Kommunistliku (e) Partei Keskkomitee sekretär K. Säre.

137. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

25. septembril 1940.

ENSV Konstitutsiooni § 93 kohaselt on ENSV kodanikel õigus haridusele. Silmas pidades, et nõukogude riigi üheks suureks ülesandeks on kaotada senine kord hariduse piiramises ja teha kesk- ja kutseharidus kättesaadavaks töötava rahva noortele ning kõrvaldada eesõigus hariduse saamiseks varanduselisel klassil, kaotada kesk- ja kutsekoolide õppemaks.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Hariduse Rahvakomissar N. Andresen.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

138. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

25. septembril 1940.

Et võimaldada töötaval intelligentsil takistamatult anda oma parimat teaduse ja kunsti alal kogu töötavale rahvale ja et mitte teha sõltuvaks teaduse ja kunsti ala viljelemist varanduslikust olukorrast, seatakse sisse stipendiumid Tartu Ülikoolis, Tallinna Tehnikaülikoolis, Tallinna Konservatooriumis, Jaan Koort'i nimelises Riigi Rakenduskunstikoolis ja Konrad Mägi nimelises Riigi Kõrgemas Kunstikoolis. Lähemad juhised stipendiumi suuruse ning jaotamise korra kohta annab Hariduse Rahvakomissar.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Hariduse Rahvakomissar N. Andresen.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

139. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

25. septembril 1940.

Sundvõõrandada Ferdinand Kalmi õigusjärglastelt Keila linnale avaliku sauna ehitamiseks kõik õigused, mis F. Kalmi õigusjärglastel seaduse järgi on või olla võivad sama linna administratiivpiirides kinn. nr. 2855 all asetsevast hoonestamata krundist eraldatava 3000 m² suuruse maatüki kohta, piirides, mis näidatud vannutatud maamõõtja N. Tümanok'i poolt 12. aprillil 1940 reg. nr. 6 all valmistatud plaanil.

Maatüki valduse ülevõtmine võib toimuda enne sundvõõranditasu sissemaksimist ringkonnakohtusse.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissar O. Kärm.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

140. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

19. septembril 1940.

Käitiste ja asutiste juures asutatud tööliste ja teenijate abistamise- ja hoiukapitalide sellest osast, mis ei ole kogunenud tööliste ja teenijate palgast kinnipidamise teel, keelatakse väljamaksude tegemine ilma ENSV Töö Rahvakomissari nõusolekuta, kuni edaspidise korralduseni.

Kapitalide ja hoiuste sellest osast, mis on kogunenud tööliste ja teenijate palgast kinnipidamise teel, võib teha väljamaksmisi kapitali või hoiuse kasutamise kohta senini kehtinud korra kohaselt, kuid ühele isikule mitte üle 100 kr. kuus.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe I as. O. Sepre.

Töö Rahvakomissari asetäitja P. Vihalem.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

141. Määrus Maanteede (Kruusateede) Valitsuse moodustamise kohta Siseasjade Rahvakomissariaadi juurde.

Antud Rahvakomissaride Nõukogu poolt 25. septembril 1940.

1. Moodustada ENSV Siseasjade Rahvakomissariaadi juurde Maanteede Valitsus (Maanval.), andes viimase alluvusse kõik I, II ja III kl. teede võrgu, kogupikkuses 21.988,136 km, vastavalt juurdelisatud nimekirjale.

2. Siseasjade Rahvakomissariaadi Maanteede Valitsus moodustada praeguse Maanteede Talituse alusel, milline praegu allub Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile.

3. Kõik tööd teede ja teedeabiehituste (välja arvatud linnades asuvad teed) ehitamise, remondi ja korrashoiu alal viia läbi, nagu see leiab aset ka praegu maavalitsuste teedeosakondade kaudu.

4. Kõik eelarvetes Maanteede Valitsuse korraldusse minevate teede jaoks, samuti Maanteede Talituse ja maavalitsuste teedeosakondade jaoks ettenähtud summad tarvitatakse ära ettenähtud otstarveteks.

5. Kõik maavalitsuste juures leiduvad sisseseeded, inventar, hooned jne., mis on end. Teedeministeeriumi ja maavalitsuste teedekapitali arvel, samuti teedealaste asutiste poolt kasutatavad maavalitsuste ruumid ja varandused, jäävad tervikuna viimastele.

6. Kõik end. Teedeministeeriumi Maanteede Talitusele kuuluvad varandused ja ruumid antakse üle Siseasjade Rahvakomissariaadi Maanteede Valitsusele.

Nimetatud varandused ja ruumid võivad osaliselt jääda Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi kasutamisele Siseasjade Rahvakomissari nõusolekul, tingimusel, et nende asemel antakse samaväärtuslikud.

7. Anda üle Siseasjade Rahvakomissariaadi Maanteede Valitsusele vastav osa end. Teedeministeeriumi varandusest, mis oli Maanteede Talituse arvel.

8. Kõik teede teenijate ja tööliste kaadrid, nii koosseisulised kui ka ajutised, lähevad üle Siseasjade Rahvakomissariaadi Maanteede Valitsusele, igaüks vastavalt tema praegusele ametikohale.

9. Eelarves (teedekapitalis) linna teede jaoks, samuti autotranspordettevõtete ekspluateerimiseks ettenähtud summad jäävad Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile.

10. End. Teedeministeeriumi Maanteede Talituse tehniline arhiiv anda üle Maanteede Valitsusele, välja arvatud linnavalitsustesse puutuv teede ja teedeabiehituste kohta käivad dokumendid.

11. Üleandmise juures tekkida võivate vaidlusküsimuste lahendamiseks moodustada komisjon järgmises koosseisus: Siseasjade Rahvakomissar, Kommunaalmajanduse Rahvakomissar ja Riigikontrolli Rahvakomissar.

12. Teha komisjonile ülesandeks lahendada rahvarikaste punktide teede tarvete jaoks peale nendel olemasolevate masinate pargi teatava arvu masinate eraldamise küsimus.

13. Üleandmine viia lõpule seitsme päeva jooksul.

KLASSITEEDE PIKKUSED MAAKONDADE ADMINISTRATIIVPIIRIDES

(ilma linnadeta)

1. 9. 1940.

Maakond	I klassi teede- kapitali teede pikkus km	II klassi			III klassi			K o k k u		
		teede- kapitali teede pikkus km	naturaal- kohuslaste teede pikkus km	kogu- pikkus km	teede- kapitali teede pikkus km	naturaal- kohuslaste teede pikkus km	kogu- pikkus km	teede- kapitali teede pikkus km	naturaal- kohuslaste teede pikkus km	klassi- teede üldpikkus km
Harju	338,912	381,404	417,314	798,718	46,670	1.104,201	1.150,871	766,986	1.521,515	2.288,501
Järva	239,810	251,459	182,552	434,011	—	748,800	748,800	491,269	931,352	1.422,621
Lääne	171,541	356,288	384,284	740,572	28,741	874,160	902,901	556,570	1.258,444	1.815,014
Petseri	49,881	232,948	334,131	567,079	—	674,199	674,199	282,829	1.008,330	1.291,159
Pärnu	219,353	421,627	284,284	705,911	—	920,568	920,568	640,980	1.204,852	1.845,832
Saare*)	81,700	269,200	493,400	762,600	7,100	651,600	658,700	358,000	1.145,000	1.503,000
Tartu	442,713	401,480	1.056,754	1.458,234	—	1.886,582	1.886,582	844,193	2.943,336	3.787,529
Valga	159,306	160,058	197,325	357,383	—	385,290	385,290	319,364	582,615	901,979
Viljandi	316,387	309,795	180,383	490,178	0,860	898,625	899,485	627,042	1.079,008	1.706,050
Viru	286,589	603,385	376,638	980,023	32,179	1.675,370	1.707,549	922,153	2.052,008	2.974,161
Võru	219,632	386,589	555,611	942,200	—	1.290,460	1.290,460	606,221	1.846,071	2.452,292
BEESTI	2.525,824	3.774,233	4.462,676	8.236,909	115,550	11.109,855	11.225,405	6.415,607	15.572,531	21.988,136

*) Peale selle on Saaremaal I kl. teedekapitali võrgus veel 6,338 km taliteede (Virtsu-Kuivastu vaheline Tallinn-Kuressaare I kl. mnt. osa).

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Siseasjade Rahvakomissar B. K u m m.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. O j a m a a.

142. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

25. septembril 1940.

Palkade riiklikuks reguleerimiseks ja korraldamiseks moodustada Töö Rahvakomissariaadi juurde Palkade korraldamise osakond.

Töö Rahvakomissarile teha ülesandeks esitada täiendavalt Rahanduse Rahvakomissarile eelarve ja koosseisud uue osakonna kohta.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Töö Rahvakomissar M. Unt.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

143. Linnades ja tööstuskeskustes järelevalvele võetud majade järelevaatajate ülesannete ja õiguste juhend.

Antud Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt 27. septembril 1940.

Alus: ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsuse (ENSV Teataja 1940, 8, 65) p. 4.

I.

§ 1. Üldist järelevalvet ENSV Rahvakomissaride Nõukogu 11. septembri 1940 otsusega järelevalvele võetud majade üle linnades ja tööstuskeskustes teostavad selleks Kommunaalmajanduse Rahvakomissari poolt kinnitatud rajoonijärelevaatajad või nende ülesannetesse määratud linna või maakonna töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteede liikmed.

Üksikute majade gruppide järelevalveks määratakse teenistusse volitatud järelevaatajad, kes oma tegevuses alluvad rajoonijärelevaatajaile, saades nendelt üldisi juhtnööre ning üksikasjalisi näpunäiteid.

§ 2. Volitatud järelevaatajad määratakse teenistusse linna või maakonna töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee ettepanekul Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt majade grupile elanikkonnaga 500—800 inimest.

§ 3. Volitatud järelevaataja ülesandeks on teostada järelevalvet tema järelevalvele antud maja või majade grupi otstarbeka ja tuluka majandamise üle.

§ 4. Volitatud järelevaatajal tuleb majaomanikult või tema asetäitjalt nõuda:

- 1) maja korralikku majandamist;
- 2) remontide õigeaegset ja korralikku teostamist;
- 3) maja sanitaartechniliste seadmete ja üldkasutatavate kohtade, nagu treppide, liftide, klosettide, koridoride ja muude sarnaste korraldamist;
- 4) andmeid maja võlastumuse kohta.

Volitatud järelevaatajad on õigustatud nõudma majaomanikult või tema asetäitjalt kõiki andmeid ja aruandeid seoses maja korraliku majandamisega.

§ 5. Volitatud järelevaataja ülesandeks majade järelevalve alal on eriti:

- 1) maja kütte alal — nõuda küttematerjali vajalikul hulgal muretsemist ja valvata selle muretsemise täitmise järele;
- 2) keskkütte alal — nõuda kütmise õigeaegset alustamist, selle teostamist normaalse temperatuuri järgi, kusjuures toa temperatuur kella 24-ks ei või langeda alla 16° C järgi;
- 3) jooksva remondi alal — nõuda tarviduse korral vähemate parandustööde ettevõtmist korterites ja kõrvalruumides ning valgustusseadmete, veevärgi ja keskkütteseadeldise kordaseadmist ja valvata nende läbiviimise järele, samuti nõuda korteri lagede ja seinte valgendamist, värvimist või tapeetimist, uste, akende ja põrandate parandamist ning värvimist, ahjude, pliitide ja muude tulekollete kordaseadmist, eriti jälgida ja nõuda, et maja katus oleks korras;

4) korrashoiu ja heakorral alal — nõuda õuede, koridoride, klosettide ja muude sarnaste kohtade puhastamist ning kordaseadmist.

§ 6. Volitatud järelevaataja teeb kõik korraldused majaomanikule teatavaks kirjalikult sellekohasel formularil. Korralduse tegemisel tuleb teatada korralduse ulatus ja selle täitmise tähtaeg.

§ 7. Volitatud järelevaataja ei või antud kirjalikku korraldust tühistada ilma rajoonijärelevaataja vastava kirjaliku nõusolekuta.

§ 8. Juhul, kui majaomanik jätab volitatud järelevaataja korralduse täitmata, koostab järelevaataja ettekande rajoonijärelevaatajale majaomaniku vastutusele võtmiseks.

§ 9. Käesoleva juhendi vastu eksijad võetakse kriminaalvastutusele.

II.

Kuni linna või maakonna töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteede moodustamiseni täidavad käesolevas juhendis täitevkomiteedele ettenähtud ülesandeid linna- ja maavalitsused.

III.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissar O. K ä r m.

Üldosakonna direktor L. L a j a.

144. Kalurite tööõnnetuste vastu kindlustamise seaduse rakendamise juhendid.

Antud ENSV Töö Rahvakomissari poolt 27. septembril 1940.

A l u s: Kalurite tööõnnetuste vastu kindlustamise seaduse (RT 1940, 75, 734) § 52.

I.

§ 1. Kindlustise (arstiabi, abiraha, pension, matuseraha, proteesid) andmisel Kalurite tööõnnetuste vastu kindlustamise seaduse järgi kohaldada vastavalt Põllutöölise õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse põhjal antud määrusi, nimelt:

- a) Põllutöölise õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse alusel kindlustatud põllutöölisega olnud õnnetusjuhtumitest teatamise ja ravimise alustamisel ning lõpetamisel saadetakse teadaannete vormide, teadete andmise korra ja neid teateid sisaldavate andmete kohta käiv määrus (RT 1936, 34, 261);
- b) Põllumajanduslikkude tööde juures õnnetusjuhtumite läbi vigastatud põllutöölise ja õnnetusjuhtumite läbi surma saanud põllutöölise perekonnaliikmete abirahade, matuserahade ja pensioni nõudmise määrus (RT 1936, 34, 260);
- c) Põllutöölise õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse põhjal määratud abirahade ja pensionide maksmise määrus (RT 1936, 34, 259; 1938, 87, 781);
- d) Õnnetusjuhtumite läbi kannatanud põllutöölisele proteeside andmise määrus (RT 1936, 89, 708).

§ 2. Kalurite jaoks kasutada põllutöölise jaoks ettenähtud blankette, kusjuures: 1) kõikides blankettides sõnad „põllutöölise“ ja „põllumajandusliku“ läbi kriipsutada ja peale kirjutada vastavalt „kalurite“ või „kalandusliku“; 2) õnnetusjuhtumite kohta täidetavas teadaandes (käesoleva juhendi § 1 p. a nimetatud määrukses ettenähtud vorm nr. 1) märkida kannatanu nime juures kas kannatanu on palgaline, elukutseline kalur või kaluriga kaasatöötav perekonnaliige ning missuguses sugulusvahekorras kaluriga.

§ 3. Kalandusliku töö juures või selle töö tagajärjel kannatanu kohta käesoleva juhendi § 1 p. b nimetatud määruse § 2 ja 7 ettenähtud teatelehtede vormide 1 ja 2 täitmisel märgivad kohalikud riigivõimu organid vormide pöördel ka andmed: 1) kas kalurile, kelle töö juures juhtus õnnetus, on kalanduslik töö peamiseks sissetulekuallikaks; 2) mitu palgalist tööjõudu oli õnnetuse päeval elukutselise kaluri teenistuses; 3) kas kaluril, kelle töö juures juhtus õnnetus, on põllumajapidamine ja kui suur on põllumajanduslikult kasutatav pindala; 4) kui õnnetus on juhtunud perekonnaliikmega, siis, missuguses sugulusvahekorras on kannatanu kaluriga. Vajaduse korral selgitatakse need küsimused tunnistajate kaudu.

§ 4. Arstiabi andmise eest Kalurite tööõnnetuste vastu kindlustamise seaduse järgi makstakse arstidele tasu, sõidu- ja päevaraha normide põhjal, mis on ettenähtud Taksides ja alustes, mille järgi makstakse tasu arstidele põllumajanduslike tööde juures õnnetusjuhtumite läbi kannatanute ravimise ja komisjonis läbi vaatamise eest (RT 1936, 38, 298; 1938, 78, 704).

II.

Käesolev juhend jõustub 1. oktoobrist 1940.

Töö Rahvakomissar M. Unt.

Töökaitse Osakonna direktor J. Sonin.

III.

145. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

25. septembril 1940.

Vabastada Aleksander Buldas tema omal palvel Viljandi Ringkonnakohtu abi-prokuröri ametikohalt, arvates 20. septembrist 1940.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Kohtu Rahvakomissar A. Jõeäär.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

146. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 43.

25. septembril 1940.

Nimetan natsionaliseeritud tööstuste direktoreiks, arvates 25. septembrist 1940:

Saku õlletehase a.-s. direktoriks — Jaan Mägestik,

„Keila“ riidevabriku direktoriks — Valentin Matin,

„Eestisiid'i“ a.-s. direktoriks — Louis Engmaa.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.